

Analiza financijskih izvještaja poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

Matić, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:606398>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-24**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij Financijski menadžment

Marija Matić

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PODUZEĆA BOROVO
D.D. ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2019. GODINE**

Završni rad

Osijek, 2021.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij Financijski menadžment

Marija Matic

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PODUZEĆA BOROVO
D.D. ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2019. GODINE**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

JMBAG: 0010226164

e-mail: mmatic1@efos.hr

Mentor: prof. dr. sc. Domagoj Sajter

Osijek, 2021.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Economics in Osijek
Undergraduate Study in Financial Management

Marija Matić

**Analysis of Financial Reports of Borovo Inc. for the Period of
2017-2019**

Final paper

Osijek, 2021.

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavlvenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Marija Matić

JMBAG: 0010226164

OIB: 76617278061

e-mail za kontakt: marija.matic10@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski sveučilišni studij Financijski menadžment

Naslov rada: Analiza financijskih izvješća poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

Mentor/mentorica rada: prof.dr.sc. Domagoj Sajter

U Osijeku, 2021. godine

Potpis Marija Matić

Analiza financijskih izvješća poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

SAŽETAK:

Analiza financijskih izvještaja poslovanja poduzeća podrazumijeva vrednovanje prethodnog financijskog poslovanja poduzeća i njegova budućeg potencijala. Donosi važne informacije za menadžment poduzeća koji ih vrednuje i donosi korektivne mjere i politike kojima se mogu riješiti ili smanjiti financijski problemi te utvrditi načini učinkovitog korištenja imovine u cilju ostvarenja zarade.

Analiza financijskih izvještaja poduzeća Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine obuhvaća analizu računa dobiti i gubitka, bilance i izvještaja o novčanom toku koji su ujedno i temeljni financijski izvještaji. Analiza se provodi metodom horizontalne analize koja uspoređuje financijske podatke tijekom više obračunskih razdoblja i metodom vertikalne analize koja ih uspoređuje u jednoj godini. Također, korištena je i metoda analize financijskih omjera utvrđuje likvidnost, zaduženost, profitabilnost i aktivnost poduzeća. Poduzeće Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine posluje u uvjetima velike konkurencije na koje odgovara inovativnim idejama i orijentiranjem inozemnom tržištu. Poduzeće promatrano razdoblje započinje negativnim rezultatom odnosno ostvarivanjem gubitka koji kasnije uspijeva nadoknaditi ostvarujući dobit. Likvidnost i profitabilnost poduzeća rastu tokom razdoblja, dok je zaduženost najveća početkom razdoblja, a kasnije varira. Poslovanje poduzeća u budućnosti je neizvjesno zbog brojnih izazova koji stoje pred tvrtkom.

Ključne riječi: Financijska izvješća, analiza financijskih izvješća, horizontalna analiza, vertikalna analiza, analiza financijskih omjera

Analysis of Financial Reports of Borovo Inc. for the Period of 2017-2019

ABSTRACT:

The analysis of the financial statements of the action undertaken involves evaluating the previous financial performance of the action taken and its future potential. Adopt important information for the management of the action taken and adopt corrective actions and policies that can address or reduce financial problems and identify ways to use assets effectively in order to achieve profits. The analysis of the financial statements undertaken by Boer d.d. in the period 2017-2019 includes the analysis of the profit and loss accounts, the balance sheet and the cash flow statement which are also the underlying financial statements. The analysis shall be carried out by a horizontal analysis method which compares financial data over several accounting periods and a vertical analysis method which compares them in one year. Also, the method of analysis of the financial ratios has been used to determine liquidity, indebtedness, profitability and action taken. Boer d.d. has been active in terms of large competition, which corresponds to innovative ideas and orienting the foreign market in 2017-2019. The period considered shall start with negative result, i.e. the execution of a loss that is later managed to compensate by generating profits. Liquidity and profitability of the company are growing over the period, while indebtedness is the largest in the beginning of the period and later varies. The business undertaken in the future is uncertain because of the many challenges today.

Keywords: Financial reporting, analysis of financial reports, horizontal analysis, vertical analysis, financial ratios analysis

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Metodologija rada.....	2
2.1. Predmet rada	2
2.2. Metode rada	2
2.3. Hipoteza i ciljevi rada	2
2.4. Struktura rada.....	3
3. Prikaz poduzeća Borovo d.d.....	4
3.1. Povijesni pregled poduzeća Borovo d.d.....	4
3.2. Poslovanje poduzeća Borovo d.d.	6
4. Prikaz i analiza financijskih izvještaja poduzeća Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine	7
4.1. Račun dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d.....	8
4.2. Bilanca poduzeća Borovo d.d.	13
4.3. Izvještaj o novčanom toku poduzeća Borovo d.d.	21
5. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju	24
5.1. Pokazatelji likvidnosti.....	24
5.2. Pokazatelji zaduženosti.....	26
5.3. Pokazatelji profitabilnosti	28
5.4. Pokazatelji aktivnosti.....	30
6. Zaključak.....	33
Literatura.....	34
Popis tablica.....	35
Popis grafikona.....	36

1. Uvod

U suvremenim uvjetima poslovanja i djelovanja na tržištu, osnovni cilj svakog poduzeća je ostvarivanje profitabilnog i održivog rasta i razvoja. Upravljanje i donošenje kvalitetnih odluka koje vodi spomenutom razvoju je nemoguće bez kvalitetnih računovodstvenih informacija. Stoga, poduzeća provode analizu svoga poslovanja koja daje objektivan prikaz njihova trenutna financijskog položaja, uspješnosti i promjene financijskog položaja. Dobivene informacije pridonose razumijevanju i ostvarivanju željenih ciljeva.

Kao jedan od korištenih alata tokom analize poslovanja provodi se analiza financijskih izvještaja. Financijski izvještaji objavljuju se na web stranicama poslovnih subjekata i na službenoj stranici Fine (<http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>) čime su dostupni javnosti. Cilj financijskih izvještaja je pružiti informacije što širem krugu korisnika pa se tako osim internih korisnika javljaju i eksterni korisnici koji na taj način žele zaštititi vlastite interese u promatranom poduzeću. Interni korisnici su menadžment odnosno uprava poduzeća i zaposlenici, a eksterni investitori, kreditori, poslovni partneri, vlada, revizori, javnost i drugi.

Ovaj završni rad donosi prikaz i analizu poslovanja poduzeća Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine. Rad započinje s povijesnim pregledom razvoja poduzeća te pregledom poslovanja.

Svrha rada je ocjena financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzeća u promatranom razdoblju.

2. Metodologija rada

U poglavlju metodologije rada opisan je predmet rada, metode korištene prilikom istraživanja, hipoteza i ciljevi rada te u konačnici struktura rada.

2.1.Predmet rada

Predmet istraživanja ovog rada je analiza poslovanja poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine na temelju financijskih izvještaja. Za potrebe istraživanja korišteni su podatci iz godišnjih financijskih izvještaja odnosno bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanom toku. Obradeni su metodama horizontalne i vertikalne analize te tehnikom analize financijskih omjera.

U prikazivanju financijskih izvještaja napravljene su određene izmjene koje vode do odstupanja od izvornih financijskih izvještaja. Odrađena je dopuna bilance, računa dobiti i gubitka i izvještaja o novčanom toku bilješkama uz financijska izvješća. Bilješke uz financijske izvještaje su značajne za razumijevanje promjene financijskog položaja poduzeća i uspješnosti poslovanja te je njihovom dopunom osigurana veća preglednost i olakšana je usporedba podataka za tri promatrane godine.

2.2.Metode rada

Prilikom istraživanja korištena je relevantna literatura obrađena pomoću pojedinih znanstvenih metoda. Korištene metode su povijesna metoda koja donosi povijesni pregled poduzeća Borovo d.d., statistička metoda koja omogućava sustavni pregled kvantitativnih podataka, zatim metoda analize prilikom obrade financijskih izvještaja i financijskih pokazatelja. Nadalje, metoda deskripcije prilikom opisa podataka i izračuna te u konačnici metoda indukcije koja olakšava provjeru postavljene hipoteze i vodi do krajnjeg zaključka na osnovu pojedinih analiza.

2.3.Hipoteza i ciljevi rada

Cilj rada je utvrditi koliko Borovo d.d. uspješno i sigurno posluje u promatranom razdoblju te kako odgovara na izazove koje postavlja jaka konkurencija na tržištu trgovine obućom. U svrhu ostvarenja cilja istraživanja, postavlja se istraživačka hipoteza: „Poduzeće Borovo d.d. ostvaruje rastuću dobit u razdoblju od 2017. do 2019. usprkos jakoj konkurenciji na tržištu.“ Postavljena hipoteza testirati će pomoću analize godišnjih financijskih izvještaja poduzeća i analize financijskih omjera. Podatci se sintetiziraju pomoću tabličnih i grafičkih prikaza.

2.4.Struktura

rada

Završni rad je podijeljen u šest poglavlja koja se dijele u manje cjeline. Prvo poglavlje jest uvodno koje ukratko uvodi u temu završnog rada. Zatim slijedi drugo odnosno metodologija rada koja detaljnije razrađuje predmet, metode korištene prilikom istraživanja, hipotezu i cilj te strukturu rada. Treće poglavlje obuhvaća teorijski dio koji je podijeljen u dva podpoglavlja, povijesni pregled poduzeća Borovo d.d. i prikaz poslovanja istog. Četrto, ujedno i glavno poglavlje rada jest istraživanje odnosno analiza financijskih izvješća poduzeća za razdoblje od 2017. do 2019. godine. Peto poglavlje obuhvaća izračun financijskih pokazatelja poduzeća. Podatci prikupljeni istraživanjem se u šestom poglavlju uspoređuju te se donosi zaključak rada koji prihvaća ili odbacuje postavljenu hipotezu. Naposljetku, dan je popis izvora korištenih prilikom izrade završnog rada te popis tablica i grafikona.

3. Prikaz poduzeća Borovo d.d.

Borovo d.d. je poduzeće kojemu je predmet poslovanja proizvodnja i promet obuće, gumarskih i ostalih proizvoda. Najpoznatiji je proizvođač obuće u Republici Hrvatskoj kojeg odlikuje duga tradicija i baština. Osnovan je 1931. godine sa sjedištem u gradu Vukovaru odnosno Borovu naselju po kojem je kasnije dobilo ime. Borovo d.d. dugi niz godina gradi svoj identitet proizvodnjom urbane, moderne, sportske, certificirane sigurnosne i radne obuće. Karakterizira ih kvaliteta koja je rezultat proizvodnje s prirodnim materijalima poput kože, 100% pamuka i prirodne gume od kaučuka koja je proizvedena u tvornicama poduzeća.

Dugi niz godina rada Borova rezultirao je dizajniranjem brojnih marki poput Startas, Boromina, Borosana, Rubber i My Ballerinas koje nastoje zadovoljiti potrebe svih dobnih skupina. Proizvodni kapaciteti godišnje dosežu do 1 milijun pari obuće.

Glavni udio prodaje čini maloprodajna mreža sa prodavaonicama diljem Hrvatske. Također, pored maloprodaje veliku prodaju ostvaruje i veleprodaja koju najvećim dijelom čine velike tvrtke koje obuću Borova koriste u svakodnevnom radu radnika.

Borovo d.d. posljednjih godina znatno ulaže u opremu, tehnologiju i *know-how* što ukazuje na težnju ka visokoj kvaliteti i razvoju novih i poboljšanih proizvoda. Također, u posljednje dvije godine poduzeće nastoji proširiti svoje tržište izvozom proizvedene obuće u europske i druge zemlje.

3.1. Povijesni pregled poduzeća Borovo d.d.

Dioničko društvo Borovo osnovano je 7. lipnja 1931. godine prvenstveno pod nazivom Bata. Osnivač je češki industrijalac Tomaš Bata koji time pokreće industriju obuće na području grada Vukovara. Vukovar je tada geografski povoljno područje uz Dunav i blizinu željezničke pruge no s druge strane izolirano od drugih većih gradova. Područje Vukovara karakterizirala je pretežno poljoprivredna proizvodnja, no izgradnjom tvornice Vukovar bilježi visok gospodarski rast te napredak političkog, društvenog i kulturnog života i postaje jako industrijsko središte.

Iako je tvornica službeno registrirana 1933. godine, proizvodnja gumeno-tehničke robe započinje ranije. Prvih nekoliko godina postojanja, tvrtka je sav potreban materijal za izradu obuće proizvodila sama za sebe u improviziranim radionicama. Nedugo nakon poduzeće se širi kupujući i osnivajući tvornice i društva potrebne za osnivanje kombinata te zapošljavajući sve

veći broj radnika. Broj radnika oko 1939. godine iznosi oko 6000 čime Bata postaje najveća tvornica u tadašnjoj Jugoslaviji. Bata tada uspijeva pokriti 88,2% potreba domaćeg stanovništva proizvodnjom sa više od šest milijuna pari obuće godišnje.

Završetkom rata, 1945. godine tvornica je nacionalizirana i nastaje Kombinat gume i obuće Borovo. Pod tim imenom poduzeće nastavlja poslovati sve do 1991. godine. U razdoblju od 1947. do kraja 1980. godine Borovo doživljava vrhunac svoga poslovanja kada postaje najveće poduzeće u proizvodnji i prodaji obuće i gume u bližim krajevima Europe. Borovo u spomenutom razdoblju proizvodi više od 20 milijuna pari obuće godišnje, tisuće tone auto-guma i gumeno-tehničke robe te zapošljava oko 22 tisuće zaposlenika na matičnoj lokaciji te u 600 maloprodajnih objekata. Razdoblje također karakterizira visoka razina izvoza proizvoda u europske zemlje.

1968. godine proizvedena je namjenska obuća Borosana koju razvija visoki tim stručnjaka. Borosana postaje zaštitnim znakom poduzeća sve do danas. Nakon toga, 1976. godine proizvedena je nova linija obuće pod nazivom Startas. Prvenstveno je bila namijenjena nošenju tokom igranja stolnog tenisa, no izrasta u brend poznat i današnjim mlađim generacijama.

Zbog ratnih razaranja tokom Domovinskog rata 1991. godine Borovo prestaje sa poslovanjem. Brojni proizvodni i prodajni objekti su uništeni te se stoga proizvodnja od 1992. do 1997. godine odvija u Donjem Miholjcu, a uprava djeluje iz Zagreba. 1994. godine poduzeće mijenja naziv u Borovo d.d pod kojim djeluje sve do danas, a četiri godine poslije, 1998. godine Borovo d.d. se ponovno vraća na stari posjed periferije grada Vukovara te ponovno počinje sa proizvodnjom obuće i drugih proizvoda. Proizvodnja kožne obuće seli se 2008. godine na novu lokaciju, u novoobnovljenu zgradu Obućara nova te iste godine Borovo ostvaruje certifikat ISO 9001 standarda.

U nastojanju vođenja prednosti u odnosu na konkurenciju poduzeće 2015. godine dolazi do ideje o *custom made* proizvodnji gumene i gumeno-platnene obuće iliti proizvodnji prilagođenoj određenom brendu i partneru. Ideja je zaživjela i proizvodi postaju popularni nedugo nakon proizvodnje zbog originalnosti i prihvatljive cijene. Borovo d.d. time postaje partner brojnim svjetskim festivalima, međunarodnim organizacijama i hrvatskim tvrtkama kao što su Ultra Europe festival, Europska komisija u RH, NK Hajduk, Pulski filmski festival, NovaTV Supertalent i brojni drugi.

3.2. Poslovanje poduzeća Borovo d.d.

Poduzeće registrirano u Republici Hrvatskoj pod Trgovačkim sudom u Osijeku posluje prema Sudskom registru pod nazivom BOROVO d.d. proizvodnja i promet obuće, gumarskih i ostalih proizvoda. Temeljne organe društva čine Uprava, Nadzorni odbor i Skupština društva.

Borovo d.d. čine 14 organizacijskih jedinica koje uključuju dva proizvodna pogona odnosno pogon za proizvodnju kožne i pogon za proizvodnju gumene obuće. Broj zaposlenih prema podacima iz 2019. godine iznosi 625 zaposlenih. U Republici Hrvatskoj trenutno je otvoreno 74 prodavaonice obuće. Poduzeće na godinu proizvede oko 500 000 pari obuće koja je isključivo od materijala prirodnog podrijetla. Razvojem industrije obuće i povećanjem konkurencije Borovo d.d. se posljednjih nekoliko godina sve više okreće inozemnom tržištu.

Borovo d.d. je prema podacima iz 2019. godine u gotovo 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske te država stoga kontinuirano pomaže i nadgleda poslovanje poduzeća. Temeljni kapital Društva iznosi 316 738 520 kuna i sastoji se od 2 262 418 dionica nominalne vrijednosti 140 kuna. Ne postoje povezana društva nad kojim poduzeće ima ovlasti i koja aktivno djeluju u smislu Zakona o računovodstvu (ZOR).

Neaktivna društva kćeri su:

- 1) Borovo Trade d.o.o u stečaju, sa sjedištem u Sloveniji. Stečajni postupak okončan je 2017. godine postupkom likvidacije.
- 2) Borovo-Vukovar doel, sa sjedištem u Makedoniji. U postupku je likvidacije jer je osnovano s ciljem povrata izgubljene imovine Društva u Makedoniji i više ne postoje razlozi za njegovo djelovanje.

4. Prikaz i analiza financijskih izvještaja poduzeća Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Financijski izvještaji su temeljni izvor informacija poslovanja pojedinog poduzeća koji su sastavljeni po načelu nastavka događaja odnosno sve transakcije i događaji se priznaju u trenutku kada su nastali i uključuju se u financijske izvještaje za razdoblje za koje se odnose. Kako bi financijski izvještaji ispunili svoju ulogu sastavljeni su objektivno i u skladu sa svim računovodstvenim standardima.

Poduzetnici sastavljaju godišnja financijska izvješća prema Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI) ili Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) prema odredbama ZOR-a. U Republici Hrvatskoj od 1. siječnja. 2008. godine sadržaj financijskih izvještaja određuje ministar financija usvajajući prijedlog Odbora za standarde financijskog izvještavanja. Također postoji i pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Godišnja financijska izvješća, prema Zakonu o računovodstvu (2020.), čine:

- 1) bilanca,
- 2) račun dobiti i gubitka,
- 3) izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
- 4) izvještaj o novčanom toku,
- 5) izvještaj o promjenama kapitala i
- 6) bilješke uz financijske izvještaje.

Analiza financijskih izvještaja je neophodna za učinkovit proces poslovnog odlučivanja. Daje istinit i objektivni prikaz rezultata poslovanja. U analizi se koriste brojne tehnike koje prate promjene u strukturi financijskih izvještaja tokom višegodišnjeg razdoblja. One donose informacije o likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti i aktivnosti poduzeća tokom promatranog razdoblja. Utvrđivanjem načina kretanja financijskih pokazatelja predviđaju se budući uvjeti i rezultati poslovanja te u skladu s njima donose odluke o ciljevima, programima, strategijama i planovima poduzeća kako bi ono u konačnici bilo što uspješnije.

Međutim, analiza financijskih izvještaja ima i određene mane poput neprikazivanja nefinancijskih informacija koje su važne za donošenje racionalnih odluka. Stoga, u upravljanju poduzećem pored financijskih izvještaja potrebno je koristiti i druge izvore informacija.

Financijski izvještaji poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine objavljeni su na službenoj stranici Fine. Izvještaji su sastavljeni po načelu povijesnog troška što znači da je sva imovina evidentirana u bilanci po nabavnoj, a ne tržišnoj vrijednosti.

U nastavku slijedi analiza financijskih izvještaja poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju.

4.1. Račun dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d.

Račun dobiti i gubitka jest jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji ukazuje na uspješnosti poslovanja poduzeća dajući podatke o sveobuhvatnoj dobiti u određenom razdoblju. Tablica 1. prikazuje račun dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za promatrano razdoblje

Tablica 1. Račun dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

	2019.	2018.	2017.
POSLOVNI PRIHODI	102.216.580	137.345.236	99.546.841
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	86.694.189	87.945.022	91.897.813
Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	58.007	100.946	174.283
Ostali poslovni prihodi	15.464.384	49.299.268	7.474.745
POSLOVNI RASHODI	96.933.651	127.543.924	107.873.844
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-4.414.102	-7.552.590	3.100.136
Materijalni troškovi	50.512.851	58.426.641	55.086.522
Troškovi sirovina i materijala	25.099.270	28.510.667	22.998.981
Troškovi prodane robe	18.785.619	21.108.345	22.620.654
Ostali vanjski troškovi	6.627.962	8.807.629	9.466.887
Troškovi osoblja	37.666.957	36.808.019	36.573.759
Neto plaće i nadnice	25.678.382	24.882.108	24.753.812
Troškovi poreza i doprinosi iz plaća	6.780.127	6.586.834	6.501.980
Doprinosi na plaće	5.208.448	5.339.077	5.317.967
Amortizacija	8.506.876	6.697.210	7.099.374
Ostali troškovi	4.391.713	5.720.651	4.471.687
Vrijednosna usklađenja	0	10547027	397614
Dugotrajne imovine osim financijske	0	0	0
Kratkotrajne imovina osim financijske	0	10.547.027	397.614
Rezerviranja	0	16.497.633	417.999
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0	1.042.728	0
Rezerviranja za započete sudske sporove	0	15.454.905	417.999
Ostali poslovni rashodi	269.356	399.333	726.753

NETO POSLOVNI PRIHODI	5.282.929	9.801.312	-8.327.003
FINANCIJSKI PRIHODI	48.050	1.085.186	644.889
Ostali prihodi s osnove kamata	2.957	1.782	4.447
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	44.193	1.082.729	552.395
Ostali financijski prihodi	900	675	88.047
FINANCIJSKI RASHODI	5.168.805	5.803.077	8.201.376
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	4.635.070	5.363.475	7.206.825
Tečajne razlike i drugi rashodi	533.735	439.602	994.551
NETO FINANCIJSKI PRIHODI	-5.120.755	-4.717.891	-7.556.487
IZVANREDNI PRIHODI	0	0	0
IZVANREDNI RASHODI	0	0	0
UKUPNO PRIHODI	102.264.630	138.430.422	100.191.730
UKUPNO RASHODI	102.102.456	133.366.001	116.075.220
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	162.174	5.064.421	-15.883.490
Porez na dobit	0	0	0
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	162.174	5.064.421	-15.883.490

(Izvor: obrada autora prema podacima računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d dostupnim na službenoj stranici Fine)

2017. godine poduzeće Borovo d.d. ostvaruje najniže prihode u promatranom razdoblju koji iznose 100 191 730 kuna. Iste godine zbog visokih rashoda od 116 075 220 kuna poduzeće ostvaruje gubitak od -15 883 290 kuna odnosno 7,02 kn po dionici. Poslovni prihodi čine 99,36% ukupnih prihoda pri čemu su najviši prihodi od prodaje robe. Financijski prihode najvećim dijelom čine prihodi od tečajnih razlika i ostali financijski prihodi te oni u ukupnoj vrijednosti iznose 644 889 kuna odnosno 0,64% ukupnih prihoda. Poduzeće u 2017. godini ne ostvaruje izvanredne prihode kao niti tokom cijelog promatranog razdoblja.

Visoke rashode poduzeća 2017. godine čine najvećim dijelom poslovni rashodi čiji udio je 92,93%. Najviša stavka poslovnih rashoda su materijalni troškovi koji uključuju troškove sirovine i materijala, troškove prodane robe i ostale vanjske troškove. Također, osim materijalnih visoki su i troškovi osoblja. Financijske rashode od 7,07% u ukupnim rashodima čine rashodi na osnovu kamata i rashodi tečajnih razlika. Kao i izvanredne prihode, poduzeće Borovo d.d. u promatranom razdoblju ne ostvaruje niti izvanredne rashode.

U ostvarenju gubitka poslovanja 2017. godine, neto poslovni prihodi sudjeluju sa -8 327 003 kuna, a neto financijski prihodi sa -7 556 847 kuna.

Ukupni prihodi 2018. godine rastu za 38% u odnosu na prethodnu godinu te tada iznose 138 430 422 kuna. Ukupni rashodi također rastu uspoređujući ih sa 2017. godinom za 15% i iznose

133 366 001 kuna. Rast prihoda je viši od rasta rashoda, stoga poduzeće 2018. godine ostvaruje dobit od 5 064 421 kuna što je 2,24 kune po dionici.

2018. godine dolazi do rasta poslovnih prihoda odnosno ostalih poslovnih prihoda za 37,97% te poslovni prihodi tada čine 99,22% ukupnih prihoda. Također, dolazi i do rasta financijskih prihoda za 68,27% za što su najvećim dijelom zaslužni prihodi od tečajnih razlika sa porastom od 96,01% u odnosu na prethodnu godinu.

Uzrok rastu ukupnih rashoda poduzeća je rast poslovnih rashoda za 18,23%, a najveća promjena se očituje u vrijednosnom usklađenu kratkotrajne imovine osim financijske. Pored toga, dolazi do pada financijskih rashoda u 2018. godini za 29,24% zbog smanjenja rashoda od kamata i rashoda od tečajnih razlika.

U ostvarenju pozitivnog financijskog rezultata 2018. godine sudjeluju neto poslovni prihodi s iznosom od 9 801 312 kn i neto financijski prihodi s -4 717 891 kuna.

Posljednje promatrane, 2019. godine poduzeće ponovno ostvaruje dobit no ona je 97% manja nego prethode 2018. godine. Dobit poduzeća 2019. godine iznosi 162 174 kuna to jest 0,07 kuna po dionici. Ukupni prihodi poduzeća opadaju za 26% te iznose 102 264 630 kuna. Najveći udio ukupnih prihoda čine poslovni prihodi sa 99,95% od kojih najveći iznos donose prihodi od prodaje. Financijski prihodi uspoređujući s prošlom godinom opadaju za 95,57% te su oni tada najmanji u promatranom razdoblju. Nadalje, ukupni rashodi poduzeća opadaju za 23% i iznose 102 102 456 kn 2019. godine. To je ujedno i najmanji iznos ukupnih rashoda u promatranom razdoblju. Najveći udio ukupnih rashoda čine poslovni rashodi sa 94,94% koji su se također smanjili u odnosu na prethodnu godinu. Promjena financijskih rashoda 2019. godine je -10,93% čiji uzrok je opadanje vrijednosti rashoda od kamata.

Neto poslovni prihodi 2019. godine iznose 5 282 929 kn, a neto financijski prihodi -5 120 755 što ponovno vodi do pozitivnog rezultata odnosno ostvarivanja dobiti poslovne godine.

Tablica 2 prikazuje stope promjena bilančnih pozicija izračene u postocima poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju.

Tablica 2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

	2019./2018.	2018./2017.
POSLOVNI PRIHODI	-25,58	37,97
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	-1,42	-4,30
Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-42,54	-42,08
Ostali poslovni prihodi	-68,63	559,54
FINANCIJSKI PRIHODI	-95,57	68,27
Ostali prihodi s osnove kamata	65,94	-59,93
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	-95,92	96,01
Ostali financijski prihodi	33,33	-99,23
IZVANREDNI PRIHODI	0	0
UKUPNO PRIHODI	-26	38
POSLOVNI RASHODI	-24,00	18,23
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-41,56	-343,62
Materijalni troškovi	-13,54	6,06
Troškovi sirovina i materijala	-11,97	23,96
Troškovi prodane robe	-11,00	-6,69
Ostali vanjski troškovi	-24,75	-6,96
Troškovi osoblja	2,33	0,64
Neto plaće i nadnice	3,20	0,52
Troškovi poreza i doprinosi iz plaća	2,93	1,31
Doprinosi na plaće	-2,45	0,40
Amortizacija	27,02	-5,66
Ostali troškovi	-23,23	27,93
Vrijednosna usklađenja	-100,00	2.552,58
Dugotrajne imovine osim financijske	0	0
Kratkotrajne imovina osim financijske	-100,00	2.552,58
Rezerviranja	-100,00	3.846,81
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	-100,00	-
Rezerviranja za započete sudske sporove	-100,00	3.597,35
Ostali poslovni rashodi	-32,55	-45,05
FINANCIJSKI RASHODI	-10,93	-29,24
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	-13,58	-25,58
Tečajne razlike i drugi rashodi	21,41	-55,80
IZVANREDNI RASHODI	0	0

UKUPNO RASHODI	-23	15
NETO POSLOVNI PRIHODI	-46,10	-217,71
NETO FINANCIJSKI PRIHODI	8,54	-37,57
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-96,80	-131,88
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-97	-132

(Izvor: obrada autora prema podacima računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Postotni udjeli svih vrsta prihoda i rashoda u odnosu na ukupne prihode i rashode poduzeća Borovo d.d u promatranom razdoblju prikazani su tablicom 3.

Tablica 3. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

	2019.	2018.	2017.
POSLOVNI PRIHODI	99,95	99,22	99,36
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	84,77	63,53	91,72
Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	0,06	0,07	0,17
Ostali poslovni prihodi	15,12	35,61	7,46
FINANCIJSKI PRIHODI	0,05	0,78	0,64
Ostali prihodi s osnove kamata	0,00	0,00	0,00
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	0,04	0,78	0,55
Ostali financijski prihodi	0,00	0,00	0,09
IZVANREDNI PRIHODI	0	0	0
UKUPNO PRIHODI	100	100	100
POSLOVNI RASHODI	94,94	95,63	92,93
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-4,32	-5,66	2,67
Materijalni troškovi	49,47	43,81	47,46
Troškovi sirovina i materijala	24,58	21,38	19,81
Troškovi prodane robe	18,40	15,83	19,49
Ostali vanjski troškovi	6,49	6,60	8,16
Troškovi osoblja	36,89	27,60	31,51
Neto plaće i nadnice	25,15	18,66	21,33
Troškovi poreza i doprinosi iz plaća	6,64	4,94	5,60
Doprinosi na plaće	5,10	4,00	4,58
Amortizacija	8,33	5,02	6,12
Ostali troškovi	4,30	4,29	3,85
Vrijednosna usklađenja	0,00	7,91	0,34
Dugotrajne imovine osim financijske	0,00	0,00	0,00
Kratkotrajne imovina osim financijske	0,00	7,91	0,34

Rezerviranja	0,00	12,37	0,36
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0,00	0,78	0,00
Rezerviranja za započete sudske sporove	0,00	11,59	0,36
Ostali poslovni rashodi	0,26	0,30	0,63
FINANCIJSKI RASHODI	5,06	4,35	7,07
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	4,54	4,02	6,21
Tečajne razlike i drugi rashodi	0,52	0,33	0,86
IZVANREDNI RASHODI	0	0	0
UKUPNO RASHODI	100	100	100

(Izvor: obrada autora prema podacima računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

4.2. Bilanca poduzeća Borovo d.d.

Bilanca kao jedan od temeljnih financijskih izvještaja na osnovu imovine, obveza i kapitala jest pokazatelj financijskog položaja poduzeća. Tablica 4. prikazuje bilancu poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Tablica 4. Bilanca poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

u tisućama kuna

AKTIVA	2019.	2018.	2017.
DUGOTRAJNA IMOVINA	333.797.507	334.735.847	340.585.868
Nematerijalna imovina	5.264.983	630344	1.035.500
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, software i ostala prava	4.835.237	0	0
Nematerijalna imovina u pripremi	83.835	0	0
Ostala nematerijalna imovina	345.911	630.344	1.035.500
Materijalna imovina	328.017.476	333.461.202	339.183.512
Zemljište	10.097.360	10.097.360	10.097.360
Građevinski objekti	156.178.869	160.710.909	165.318.208
Postrojenja i oprema	5.475.615	6.526.609	7.592.571
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	937.702	1.105.645	1.092.971
Materijalna imovina u pripremi	1.496.307	1.459.157	1.458.635
Ostala materijalna imovina	153.831.623	153.561.522	153.623.767
Financijska imovina	515.048	644.301	366.856
Dani zajmovi, depoziti i slično	515.048	644.301	366.856
Potraživanja	0	0	0
Odgođena porezna imovina	0	101.600.437	0
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	78.332.623	101.600.437	73.312.253

Zalihe	58.402.949	51.902.172	63.513.075
Sirovine i materijal	7.830.157	7.312.913	8.758.715
Proizvodnja u tijeku	1.857.499	2.185.560	2.549.014
Gotovi proizvodi	33.637.535	28.895.372	25.507.822
Trgovačka roba	15.077.758	13.508.327	18.341.158
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0	0	8.356.366
Potraživanja	10.993.228	25.320.707	7.699.692
Potraživanja od kupaca	7.007.192	21.415.245	3.730.022
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	188.534	188.346	183.024
Potraživanja od države i drugih institucija	1.244.380	678.192	746.462
Ostala potraživanja	2.553.122	3.038.924	3.040.184
Financijska imovina	566.849	684.579	811.049
Dani zajmovi, depoziti i slično	566.849	684.579	3.694.685
Dani zajmovi, depoziti i slično-vrijednosno usklađenje	0	0	2.883.636
Novac u banci i blagajni	8.369.597	23.692.979	1.288.437
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	43.947	154.939	56.006
UKUPNO AKTIVA	412.174.077	436.491.223	413.954.127
IZVANBILANČNI ZAPISI	94.145.922	80.230.173	5.387.768

PASIVA	2019.	2018.	2017.
KAPITAL I REZERVE	280.175.532	280.716.793	275.652.372
Temeljni (upisani) kapital	316.738.520	316.738.520	316.738.520
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	-36.725.162	-41.086.148	-25.202.658
Dobit ili gubitak poslovne godine	162.174	5.064.421	-15.883.490
REZERVIRANJA	13.839.285	16.825.330	1.408.639
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	658.802	1.042.728	282.500
Rezerviranja za započete sudske sporove	13.180.483	15.782.602	1.126.139
DUGOROČNE OBVEZE	97.046.837	96.737.478	42.088.824
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	97.046.837	92.483.113	32.668.368
Obveze prema dobavljačima	0	0	2.658.749
Ostale dugoročne obveze	0	4.254.365	6.761.707
KRATKOROČNE OBVEZE	20.977.670	41.905.714	93.665.869
Obveze za zajmove, depozite i slično	21.583	21.511	21.790
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	1.008.514	9.153.926	63.019.708
Obveze za predujmove	172.199	187.891	449.723

Obveze prema dobavljačima	11.299.593	22.318.076	20.150.041
Obveze prema zaposlenicima	2.239.511	2.266.037	2.026.453
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	6.070.787	4.871.293	4.928.174
Ostale kratkoročne obveze	165.483	3.086.980	3.069.980
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA	134.753	305.908	1.138.423
UKUPNO PASIVA	412.174.077	436.491.223	413.954.127
IZVANBILANČNI ZAPISI	94.145.922	80.230.173	399.550

(Izvor: obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na Službenoj stranici Fine)

Ukupna imovina poduzeća Borovo d.d. 2017. godine iznosi 413 954 127 kuna, od čega 82,28% čini dugotrajna, a 17,71% kratkotrajna imovina. Najveći udio dugotrajne imovine čini materijalna imovina s iznosom od 339 183 512 kuna, a najveći udio kratkotrajne su zalihe odnosno 63 513 075 kuna. Visoka materijalna imovina je pokazatelj financijske moći poduzeća, no s druge strane visoke zalihe zahtijevaju visoka ulaganja financijskih sredstava u ista koja poduzeće želi izbjeći kako ne bi ugrozilo vlastitu likvidnost.

Dugotrajna financijska imovina iznosi 366 856 kuna te čini 0,10% ukupne dugotrajne imovine. Glavna stavka financijske imovine su dani zajmovi, depoziti i slično. S druge strane kratkotrajna financijska imovina je za oko dva puta viša s iznosom od 811 049 kuna odnosno 1,11% ukupne kratkotrajne imovine. Kratkotrajna potraživanja iznose 7 699 692 kuna, a izvješća pokazuju da se najviše potražuje od kupaca. Preostale značajne stavke su nematerijalna imovina i novac u banci i blagajni koji zajedno čine 0,56% ukupne imovine poduzeća.

Kapital i rezerve poduzeća 2017.godine iznosi 275 652 372 kuna, od čega 316 738 520 čini temeljni odnosno upisani kapital koji je te godine umanjen za 41 086 148 kuna zbog prenesenog gubitka i gubitka tekuće poslovne godine. Kratkoročne obveze iznose 93 665 869 kuna što je 22,63% ukupne pasive. Najveći dio kratkoročnih obveza čine obveze prema bankama i drugim financijskih institucijama s iznosom od 63 019 708 što je dvostruko više od dugoročnih obveza od 42 088 824 kuna. Kapital i rezerve čine 66,92% , a obveze 32,79% ukupne pasive što ukazuje da je poduzeće većinski financirano iz vlastitih izvora. Uspoređujući aktivu i pasivu 2017. godine, razlika dugotrajne i kratkotrajne imovine jest velika jer su građevinski objekti i zemljišta poduzeća izrazito visoke vrijednosti. Omjer kratkoročnih obveza i kratkotrajne imovine je neravnomjeran jer poduzeće ima visoke obveze prema bankama, a naposljetku omjer kapitala i rezervi i obveza poduzeća je optimalan.

Sljedeće godine, 2018. ukupna vrijednost aktive i pasive raste za 29,99% te iznosi 436 491 223 kuna. Glavni razlog porastu vrijednosti ukupne aktive leži u porastu novca u banci i blagajni koji je viši za 1738,89% u odnosu na prethodnu godinu te time čini 23,32% ukupne kratkotrajne imovine. Pored novca u banci i blagajni bilježi se i porast potraživanja od 228,85% čiji je uzrok najvećim dijelom porast potraživanja od kupaca. S druge strane, u kratkotrajnoj imovini zalihe i financijska imovina bilježe pad vrijednosti u odnosu na 2017. godinu.

U strukturi dugotrajne imovine nematerijalna i materijalna imovina bilježe pad za 39,13% i 1,69%, respektivno. No pored toga dani depoziti i zajmovi rastu čime raste i vrijednost financijske imovine za 75,63% kuna u odnosu na prethodnu godinu. Nadalje, 2018. godine u strukturi dugotrajne imovine pojavljuje se stavka odgođene porezne imovine koja iznosi 101 600 437 kuna koja će kasnije imati utjecaja na neto financijski rezultat poduzeća. Ona je razlika između poreznog rashoda i tekućeg poreza na dobit. Priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će postojati dostatna oporeziva dobit za koju se odgođena porezna imovina može koristiti.

Najveća promjena u pasivi očituje se u povećanju dugoročnih obveza odnosno obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama gdje one rastu za 129,84% i čine 22,16% ukupne pasive. S druge strane, kratkoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama opadaju 55,26% što je pokazatelj da se poduzeće u 2018. godini više dugoročno zadužuje dižući kredite u odnosu na prethodnu godinu. Tada udio kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi iznosi 9,6%. Pored toga, rezerviranja za sudske sporove bilježe porast što automatski povećava i u ukupne rezerve koje rastu za 1 094,44%. Nadalje iznos odgođenog plaćanja troškova i prihod budućeg razdoblja opada gotovo tri puta te iznosi 305 908 kuna.

U 2019. godini ukupna imovina poduzeća Borovo d.d. iznosi 412 174 077 kn što je najmanji iznos u promatranom razdoblju. Razlog tome leži u smanjenju kratkotrajne imovine za 22,90% u odnosu na prethodnu godinu. Udio kratkotrajne imovine u ukupnoj iznosi 19%. Najveće smanjenje se očituje u smanjenju novca u banci i blagajni za 64,67% te potraživanja za 56,58%, konkretnije, potraživanja od kupaca. Također dolazi i do smanjenja dugotrajne imovine poduzeća za 23,50% koja 2019. čini 80,98% ukupne imovine. Financijska imovina također opada no i dalje je nešto viša od 2017. godine, 2019. iznosi 0,01% ukupne imovine. Pasiva poduzeća 2019. godine ukazuje na dodatno smanjenje kratkoročnih obveza za 49,94%. One tada čine 5,09% ukupne pasive. Nasuprot tome iste godine dolazi do dodatnog povećanja dugoročnih obveza za 0,32% koje su 23,55% ukupne pasive. Kapital i rezerve se neznatno

smanjuju, a odgođena plaćanja budućih troškova i prihodi budućeg razdoblja su dva puta manji u odnosu na prethodnu godinu. te 2019. godine iznose 134 753 kuna.

U tablici 5 prikazana prikazane se postotne godišnje promjene bilančnih pozicija poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Tablica 5. Horizontalna analiza bilance poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

AKTIVA	2019./2018.	2018./2017.
DUGOTRAJNA IMOVINA	-23,50	28,11
Nematerijalna imovina	735,26	-39,13
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, software i ostala prava	-	0,00
Nematerijalna imovina u pripremi	-	0,00
Ostala nematerijalna imovina	-45,12	-39,13
Materijalna imovina	-1,63	-1,69
Zemljište	0,00	0,00
Građevinski objekti	-2,82	-2,79
Postrojenja i oprema	-16,10	-14,04
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	-15,19	1,16
Materijalna imovina u pripremi	2,55	0,04
Ostala materijalna imovina	0,18	-0,04
Financijska imovina	-20,06	75,63
Dani zajmovi, depoziti i slično	-20,06	75,63
Potraživanja	0,00	0,00
Odgođena porezna imovina	-100,00	0,00
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	-22,90	38,59
Zalihe	12,53	-18,28
Sirovine i materijal	7,07	-16,51
Proizvodnja u tijeku	-15,01	-14,26
Gotovi proizvodi	16,41	13,28
Trgovačka roba	11,62	-26,35
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0,00	-100,00
Potraživanja	-56,58	228,85
Potraživanja od kupaca	-67,28	474,13

Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0,10	2,91
Potraživanja od države i drugih institucija	83,48	-9,15
Ostala potraživanja	-15,99	-0,04
Financijska imovina	-17,20	-15,59
Dani zajmovi, depoziti i slično	-17,20	-81,47
Dani zajmovi, depoziti i slično-vrijednosno usklađenje	0,00	-100,00
Novac u banci i blagajni	-64,67	1.738,89
PLAĆENI TK. BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-71,64	176,65
UKUPNO AKTIVA	-23,40	29,99

PASIVA	2019./2018.	2018./2017.
KAPITAL I REZERVE	-0,19	1,84
Temeljni (upisani) kapital	0,00	0,00
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	-10,61	63,02
Dobit ili gubitak poslovne godine	-96,80	-131,88
REZERVIRANJA	-17,75	1.094,44
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	-36,82	269,11
Rezerviranja za započete sudske spore	-16,49	1.301,48
DUGOROČNE OBVEZE	0,32	129,84
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	4,93	183,10
Obveze prema dobavljačima	0,00	-100,00
Ostale dugoročne obveze	-100,00	-37,08
KRA TKOROČNE OBVEZE	-49,94	-55,26
Obveze za zajmove, depozite i slično	0,33	-1,28
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-88,98	-85,47
Obveze za predujmove	-8,35	-58,22
Obveze prema dobavljačima	-49,37	10,76
Obveze prema zaposlenicima	-1,17	11,82
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	24,62	-1,15
Ostale kratkoročne obveze	-94,64	0,55

ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA	-55,95	-73,13
UKUPNO PASIVA	-5,57	5,44

(Izvor: obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Tablica 6 prikazuje bilančnu strukturu poduzeća Borovo d.d. odnosno postotne udjele bilančnih pozicija u ukupnoj aktivi i pasivi poduzeća za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Tablica 6. Vertikalna analiza bilance poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

AKTIVA	2019.	2018.	2017.
DUGOTRAJNA IMOVINA	80,98	81,09	82,28
Nematerijalna imovina	1,28	0,12	0,25
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, software i ostala prava	1,17	0	0
Nematerijalna imovina u pripremi	0,02	0	0
Ostala nematerijalna imovina	0,08	0,12	0,25
Materijalna imovina	79,58	61,97	81,94
Zemljište	2,45	1,88	2,44
Građevinski objekti	37,89	29,87	39,94
Postrojenja i oprema	1,33	1,21	1,83
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	0,23	0,21	0,26
Materijalna imovina u pripremi	0,36	0,27	0,35
Ostala materijalna imovina	37,32	28,54	37,11
Financijska imovina	0,12	0,12	0,09
Dani zajmovi, depoziti i slično	0,12	0,12	0,09
Potraživanja	0	0	0
Odgođena porezna imovina	0	18,88	0
KRATKOTRAJNA IMOVINA	19,00	18,88	17,71
Zalihe	14,17	9,65	15,34
Sirovine i materijal	1,90	1,36	2,12
Proizvodnja u tijeku	0,45	0,41	0,62
Gotovi proizvodi	8,16	5,37	6,16
Trgovačka roba	3,66	2,51	4,43
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0	0	2,02
Potraživanja	2,67	4,71	1,86

Potraživanja od kupaca	1,70	3,98	0,90
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0,05	0,04	0,04
Potraživanja od države i drugih institucija	0,30	0,13	0,18
Ostala potraživanja	0,62	0,56	0,73
Financijska imovina	0,14	0,13	0,20
Dani zajmovi, depoziti i slično	0,14	0,13	0,89
Dani zajmovi, depoziti i slično-vrijednosno usklađenje	0	0	0,70
Novac u banci i blagajni	2,03	4,40	0,31
PLAĆENI TK. BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,01	0,03	0,01
UKUPNO AKTIVA	100	100	100

PASIVA	2019.	2018.	2017.
KAPITAL I REZERVE	67,98	64,31	66,59
Temeljni (upisani) kapital	76,85	72,56	76,52
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	-8,91	-9,41	-6,09
Dobit ili gubitak poslovne godine	0,04	1,16	-3,84
REZERVIRANJA	3,36	3,85	0,34
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0,16	0,24	0,07
Rezerviranja za započete sudske sporove	3,20	3,62	0,27
DUGOROČNE OBVEZE	23,55	22,16	10,17
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	23,55	21,19	7,89
Obveze prema dobavljačima	0	0	0,64
Ostale dugoročne obveze	0	0,97	1,63
KRATKOROČNE OBVEZE	5,09	9,60	22,63
Obveze za zajmove, depozite i slično	0,01	0	0,01
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	0,24	2,10	15,22
Obveze za predujmove	0,04	0,04	0,11
Obveze prema dobavljačima	2,74	5,11	4,87
Obveze prema zaposlenicima	0,54	0,52	0,49
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1,47	1,12	1,19
Ostale kratkoročne obveze	0,04	0,71	0,74
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA	0,03	0,07	0,28
UKUPNO PASIVA	100	100	100

(Izvor: obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

4.3. Izvještaj o novčanom toku poduzeća Borovo d.d.

Izvještaj o novčanom toku temelji se na financijskim kategorijama. Prikaz je primitaka i izdataka novca i novčanih ekvivalenata u određenom razdoblju. Tablica 7. prikazuje priljeve i odljeve poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju.

Tablica 7. Izvještaj o novčanom toku poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

u tisućama kuna

NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2019.	2018.	2017.
Dobit prije oporezivanja	162.174	5.064.421	-15.883.490
Usklađenja	22.346.161	23.522.540	7.099.374
Amortizacija	8.506.876	6.697.210	7.099.374
Rezerviranja	13.839.285	16.825.330	0
Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu	22.508.335	28.586.961	-8.784.116
Promjene u radnom kapitalu	-29.391.536	-19.896.377	5.337.622
Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	-12.782.704	2.105.906	-6.020.199
Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	14.327.479	-17.621.015	1.011.704
Povećanje ili smanjenje zaliha	-6.500.777	11.610.903	5.312.011
Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	-24.435.534	-15.992.171	5.034.106
Novac iz poslovanja	-6.883.201	8.690.584	-3.446.494
Novčani izdaci za kamate	-4.447.953	-4.773.187	-3.793.801
Neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	-11.331.154	3.917.397	-7.240.295

NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	2019.	2018.	2017.
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-331.214	-543.910	-1.090.923
Neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	-331.214	-543.910	-1.090.923

NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	2019.	2018.	2017.
Novčani primitci od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	0	31.275.091	19.372.150.
Ukupno novčani primitci od financijskih aktivnosti	0	31.275.091	19.372.150.
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-3.502.731	-12.018.574	-10.274.460
Novčani izdaci za financijski najam	-158.283	-225.462	-152.709
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-3.661.014	-12.244.036	-10.427.169
Neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti	-3.661.014	19.031.055	8.944.981
Neto povećanje ili smanjenje neto novčanih tokova	-15.323.382	22.404.542	613.763
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	23.692.979	1.288.437	674.674
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	8.369.597	23.692.979	1.288.437

(Izvor: obrada autora prema podacima izvješća o novčanom toku poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti je glavni izvor sredstva poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju. Na kraju 2017. godine iznosi 8 944 981 kuna. Najveći udio u njemu čine primitci od glavnice kredita, pozajmice i druge posudbe sa 19 372 150 kuna koje su umanjene za izdatke za otplatu glavnice kredita, pozajmice, financijski najam i druge no u konačnici vode do pozitivnog rezultata. S druge strane, neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti i investicijskih aktivnosti 2017. godine su negativni. Neto novčani tok poslovnih aktivnosti iznosi -7 240 295 kuna te na njega najvećim dijelom utječe visok ostvareni gubitak iste godine. Neto novčani tok investicijskih aktivnosti je manji s iznosom od -1 090 923 kuna. Razlog negativnom toku leži u visokim izdacima za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine. Poduzeće 2017. godinu završava s novcem i novčanim ekvivalentima u iznosu od 1 288 437 kuna što je za 613 763 kuna više u odnosu na početak razdoblja.

2018. godine dolazi do visokog porasta neto novčanog toka financijskih i poslovnih aktivnosti. Neto novčani tok poslovnih aktivnosti raste za 11 157 692 kuna i iznosi 3 917 397 kuna. Razlog porastu je ostvarivanje dobiti 2018. godine od 5 064 421 kuna. Također dolazi i do

porasta drugih stavki koje čine poslovne aktivnosti poput rezerviranja, novca iz poslovanja i drugih. Neto novčani tok financijskih aktivnosti iznosi 19 031 055 kuna. Visok iznos je posljedica visokih primitaka od glavnice kredita, pozajmice i drugih posudbi, jednako kao i 2017. godine. Neto novčani tok investicijskih aktivnosti se umanjuje u odnosu na prethodnu godinu no i dalje je negativan s iznosom od -543 910 kuna. Ukupno povećanje novca i novčanih ekvivalenta 2018. godine iznosi 22 404 542 kuna te ono u konačnici iznosi 23 692 979 kuna što je ujedno i najviši iznos novca u promatranom razdoblju od 2017. do 2019. godine.

Poduzeće Borovo d.d. 2019. godine ostvaruje smanjenje neto novčanih tokova za – 15 323 382 kuna. Dolazi do smanjenja svih aktivnosti. Neto novčani tok poslovni aktivnosti jednak je -11 331 154 kuna što je za 15 248 547 kuna manje nego prethode godine. Negativni rezultat uzrokuje negativni iznos novca u poslovanju zbog visokih izdataka za kamate te također povećanje ostalih kategorija poslovnih aktivnosti. Neto novčani tok financijskih aktivnosti iznosi -3 661 014 kuna što je ujedno i jedini negativni rezultat financijskih aktivnosti u promatranom razdoblju. Uzrok tome je ne postojanje primitaka od glavnice kredita, pozajmice i drugih posudbi koji su bili glavni izvor novca prethode dvije godine. Nadalje, neto novčani tok investicijskih aktivnosti je -331 214 kuna što je ujedno i najmanji iznos u promatranom razdoblju, no i dalje nedostatan za pozitivan tok. Poduzeće poslovanje 2019. godine završava s novcem i novčanim ekvivalentima od 8 369 597 kuna što je nešto viši rezultat od onog ostvarenog 2017. godine. Razlog tome je visok iznos novca i novčanih ekvivalenata na početku razdoblja.

5. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju

Uz analizu financijski izvještaja često se provodi analiza financijskih omjera koja proširuje broj informacija stečenih o poslovanju određenog poduzeća. Financijski pokazatelji stavljaju u odnos dvije veličine kroz matematičku formulu čiji konačni rezultat daje uvid u uspješnost i sigurnost poslovanja poduzeća. Kao što je već istaknuto, financijski pokazatelji su također vrlo važna podloga za donošenje određenih financijskih odluka.

Sigurnost poslovanja se mjeri pokazateljima likvidnosti i zaduženosti. Poduzeća u svome poslovanju teže ostvarivanju likvidnosti odnosno pravovremenom podmirivanju vlastitih obveza kao i ostvarenju održive razine zaduženja. Uspješnost poslovanja se očituje u ostvarenju dobiti koja se mjeri pokazateljima profitabilnosti koji utvrđuju koliko poduzeće učinkovito upravlja poslovnim aktivnostima. Poveznica između kriterija uspješnosti i sigurnosti poslovanja su pokazatelji aktivnosti koji utvrđuju koliko poduzeće efikasno koristi svoju imovinu.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti, prema Žageru (1999.), mjere sposobnost poduzeća u podmirivanju kratkoročno dospjelih novčanih obveza. Računaju se na osnovu podataka iz bilance.

Postupak	izračuna	glasi:
1) Koeficijent tekuće likvidnosti	= kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze	
2) Koeficijent ubrzane likvidnosti	= (kratkotrajna imovina-zalihe)/kratkoročne obveze	
3) Koeficijent financijske stabilnosti	= dugotrajna imovina/(kapital+dugoročne obveze)	

Za svaki pojedini pokazatelj postoji kontrolna mjera koja utvrđuje koliko bi trebao iznositi. Koeficijent tekuće likvidnosti trebao bi biti veći ili jednak dva što znači da bi vrijednost kratkotrajne imovine trebala biti dva puta viša od kratkoročnih obveza i tada postoji sigurnost vraćanja obveza. Kontrolna mjera koeficijenta ubrzane likvidnosti jest jedan što ukazuje na to da poduzeće posjeduje dovoljno likvidnih sredstava za podmirenje kratkoročnih obveza. Koeficijent financijske stabilnosti trebao bi biti manji od jedan. Ukoliko je veći, poduzeće financira dio dugotrajne imovine iz kratkoročnih obveza. U tablici 8 prikazani su pokazatelji likvidnosti poduzeća Borovo d.d. za promatrano razdoblje.

Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine

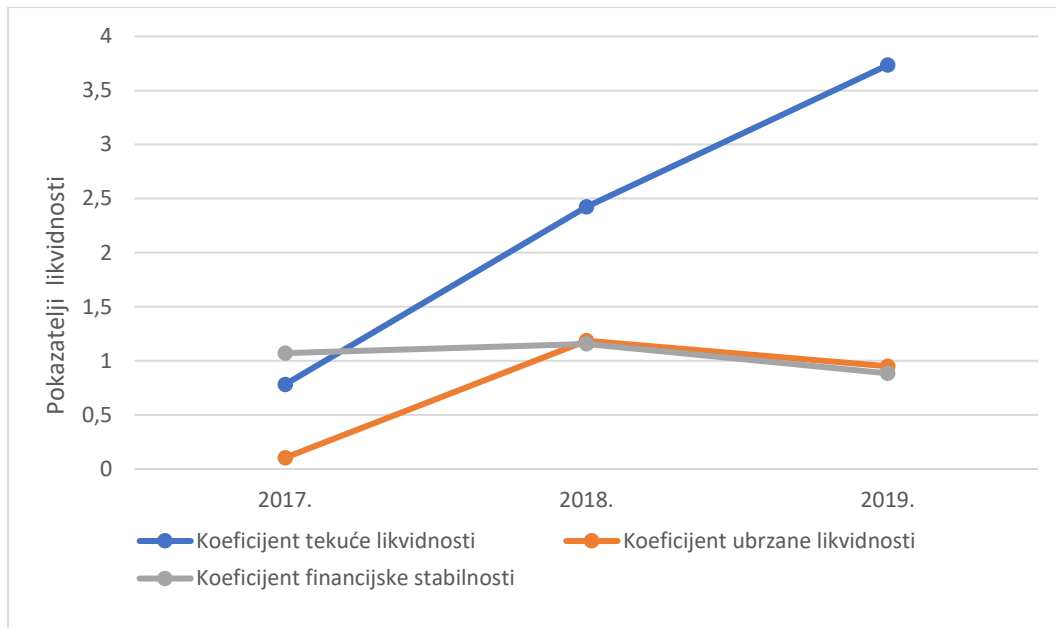
	2019.	2018.	2017.
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,7341	2,4245	0,7827
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,9500	1,1860	0,1046
Koeficijent financijske stabilnosti	0,8849	1,1560	1,0719

(Izvor: obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Poduzeće Borovo d.d. u promatranom razdoblju posluje s visokim iznosom zaliha stoga se i vrijednosti koeficijenta tekuće i ubrzane likvidnosti znatno razlikuju. Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje da je poduzeće najlikvidnije 2019. godine, no s druge strane vrijednost od 3,73 ukazuje da nedovoljno koristi vlastita novčana sredstva. 2017. godine koeficijent je manji od dva što znači da iste godine postoji nesigurnost vraćanja obveza. Koeficijent ubrzane likvidnosti ukazuje da poduzeće 2017. i 2019. godine nije sposobno pokriti svoje obveze neovisno o pokriću prodaje iz zaliha. Koeficijent financijske stabilnosti je 2017. i 2018. godine veći od jedan što ukazuje na financiranje dugotrajne imovine iz kratkoročnih obveza odnosno postoje deficita radnog kapitala.

Prikaz kretanja omjera likvidnosti poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju prikazan pomoću grafikona 1.

Grafikon 1. Kretanje pokazatelja likvidnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

(Izvor: Obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

5.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti, mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora. Također kao i prethodni pokazatelj, računa se na temelju podataka iz bilance.

Postupak izračuna glasi:

- 1) Koeficijent zaduženosti = $\frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}}$
- 2) Koeficijent vlastitog financiranja = $\frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}}$
- 3) Stupanj pokrića II = $\frac{\text{glavnica i dugoročne obveze}}{\text{dugotrajna imovina}}$

Koeficijent zaduženosti utvrđuje koliko se poduzeće financira zaduživanjem. Ukazuje na financijski rizik te mu je kontrolna mjera manje ili jednako 50%. Zatim, koeficijent vlastitog financiranja ukazuje koliko je imovine financirano iz vlastitih izvora. Kontrolna mjera jest približno 50%. Naposljetku, stupanj pokrića II pokazuje koliko je pokriće dugotrajne imovine dugoročnim izvorima financiranja te bi on trebao biti veći od jedan.

Tablica 9 prikazuje pokazatelje zaduženosti poduzeće Borovo d.d. u promatranom razdoblju

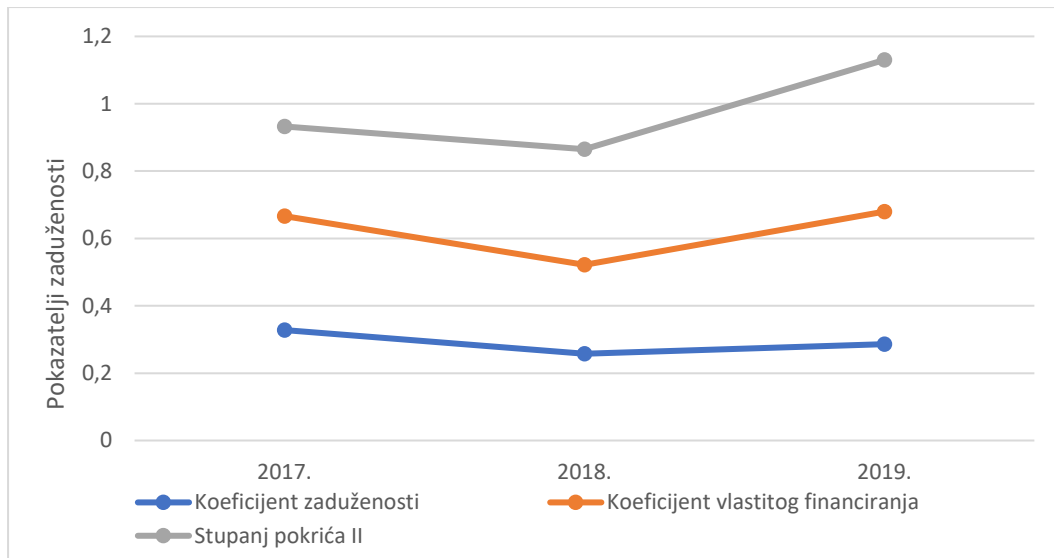
Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

	2019.	2018.	2017.
Koeficijent zaduženosti	28,63%	25,77%	32,79%
Koeficijent vlastitog financiranja	67,98%	52,17%	66,59%
Stupanj pokrića II	1,1301	0,8651	0,9329

(Izvor: obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Koeficijent financijske zaduženosti ukazuje prihvatljivu razinu zaduženosti. Postotci se kreću oko 30%, a najveća zaduženost je 2017. godine što znači da je tada najveći udio imovine nabavljen zaduživanjem. Nadalje, koeficijent vlastitog financiranja je u cijelom promatranom razdoblju veći od 50% što ukazuje na to da je veliki dio imovine financiran iz kapitala. Koeficijent 2018. godine opada za 14,42% nakon čega ponovno raste. Posljednji koeficijent, stupanj pokrića II nije zadovoljavajući 2017. i 2018. godine što znači da je manji dio dugoročnih izvora korišten za financiranje kratkotrajne imovine u odnosu na dugotrajnu. Kretanje koeficijenata zaduženosti poduzeća Borovo d.d. u spomenutom razdoblju prikazano je u grafikonu 2.

Grafikon 2. Kretanje pokazatelja aktivnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

(Izvor: obrada autora prema podacima bilance poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

5.3. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti, prema Novaku (2002.) mjere sposobnost poduzeća u povratu uložених sredstava. Drugim riječima, mjere koliko poduzeće efikasno koristi svoju imovinu i koliko učinkovito upravlja poslovnim aktivnostima. Podatci za izračun pojedinih omjera nalaze se u računu dobiti i gubitka.

Pokazatelji profitabilnosti računaju se na sljedeći način:

- 1) Neto profitna marža = $\frac{\text{neto dobit i kamate/ukupan prihod}}{\text{neto dobit i kamate/ukupan prihod}}$
- 2) Neto rentabilnost imovine = $\frac{\text{neto dobit i kamate/ukupna imovina}}{\text{neto dobit i kamate/ukupna imovina}}$
- 3) Rentabilnost vlastitog kapitala = $\frac{\text{neto dobit}}{\text{vlastiti kapital}}$

Neto profitna marža jest sposobnost menadžmenta u vođenju poduzeća. Ona je prikaz odnosa trošak/cijena u poslovanju. Neto rentabilnosti imovine ukazuje na uspješnost korištenja imovine te naposljetku rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje koliko jedinica neto dobiti poduzeće ostvari na jedinicu glavnice. Tablicom 10 prikazani su pokazatelji profitabilnosti poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju.

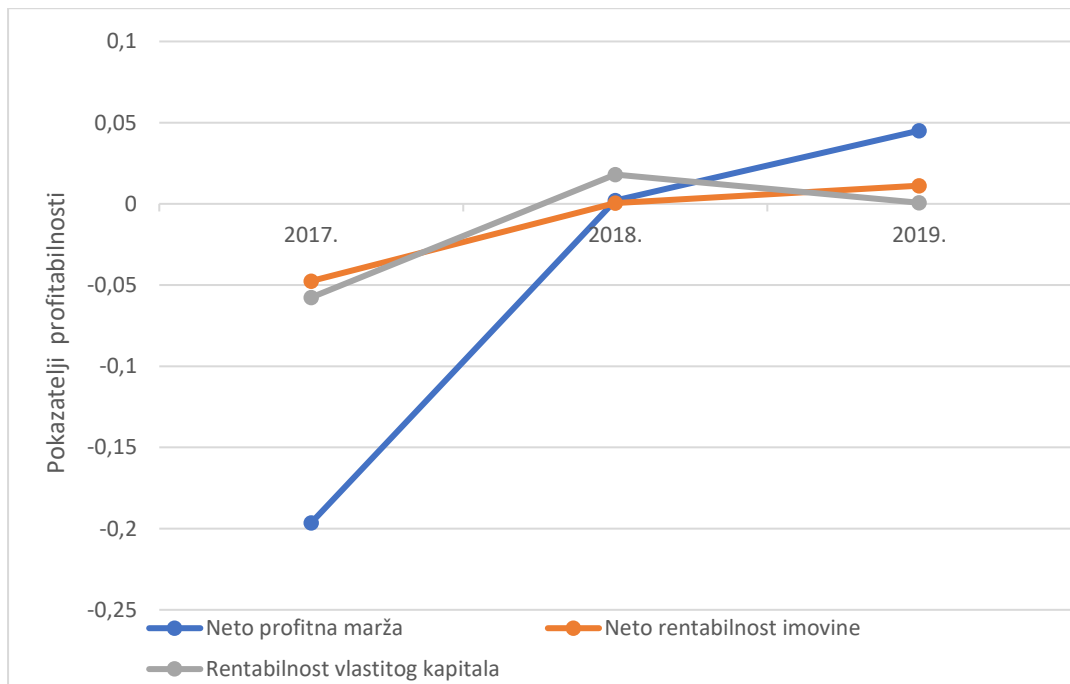
Tablica 10. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

	2019.	2018.	2017.
Neto profitna marža	4,51%	0,21%	-19,64%
Neto rentabilnost imovine	01,12%	0,05%	0,475%
Rentabilnost vlastitog kapitala	0,06%	1,80%	-5,76%

(Izvor: obrada autora prema podaci računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Koeficijenti profitabilnosti 2017. godine nose negativan predznak zbog ostvarivanja gubitka razdoblja. Neto profitna marža bilježi rastući trend iz godine u godinu što ukazuje da poduzeće na kraju razdoblja bolje pretvara prodaju u profit. Također raste i neto rentabilnost imovine, no oba koeficijent i dalje imaju niske vrijednosti. Rentabilnost vlastitog kapitala raste u 2018. godini nakon koje ponovno pada što ukazuje da poduzeće ostvaruje nizak iznos dobiti u odnosu na vlastite izvore, a u 2017. godini ju ne ostvaruje. Grafikon 3 prikazuje kretanje pokazatelja profitabilnosti poduzeća u promatranom razdoblju.

Grafikon 3. Kretanje pokazatelja profitabilnosti poduzeća Borovo d.d.za razdoblje od 2017. do 2019. godine

(Izvor: obrada autora prema podatcima računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

5.4. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti, prema Žageru (1999.) pokazuje koliko se efikasno koristi imovina. Oni uključuju koeficijente obrtaja imovine koji izračunavaju brzinu cirkulacije u poslovanju poduzeća. Za izračun se koriste podatci iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Izračunavaju se na sljedeći način:

- 1) Koeficijent obrta ukupne imovine = $\frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupna imovina}}$
- 2) Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine = $\frac{\text{ukupni prihod}}{\text{dugotrajna imovina}}$
- 3) Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine = $\frac{\text{ukupni prihod}}{\text{kratkotrajna imovina}}$
- 4) Koeficijent obrtaja zaliha = $\frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{prosječne zalihe}}$
- 5) Koeficijent obrtaja potraživanja = $\frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanja}}$

Koeficijent obrtaja ukupne imovine je mjera intenziteta poslovnih aktivnosti kojim poduzeće koristi dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. Zatim, koeficijent obrtaja dugotrajne imovine utvđuje kako poduzeće koristi dugotrajnu imovinu u poslovnim aktivnostima. Sljedeći, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine mjeri koliko poduzeće učinkovito koristi kratkotrajnu imovinu u generiranju prihoda. Koeficijent obrtaja zaliha se može računati za svaku zalihu, a koeficijent obrtaja potraživanja za svakog kupca zasebno. Poželjno da obrtaj zaliha obujmom bude što veći, a vremenski što kraći. Za svaki prethodno navedeni koeficijent moguće je izračunati trajanje obrtaja djeljeci broj dana u godini sa pojedinim koeficijentom. Tablicom 11. prikazani su pokazatelji aktivnosti poduzeća Borovo d.d. u promatranom razdoblju.

Tablica 11. Pokazatelji aktivnosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

	2019.	2018.	2017.
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,2481	0,2573	0,2420
Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine	0,3064	0,3173	0,2942

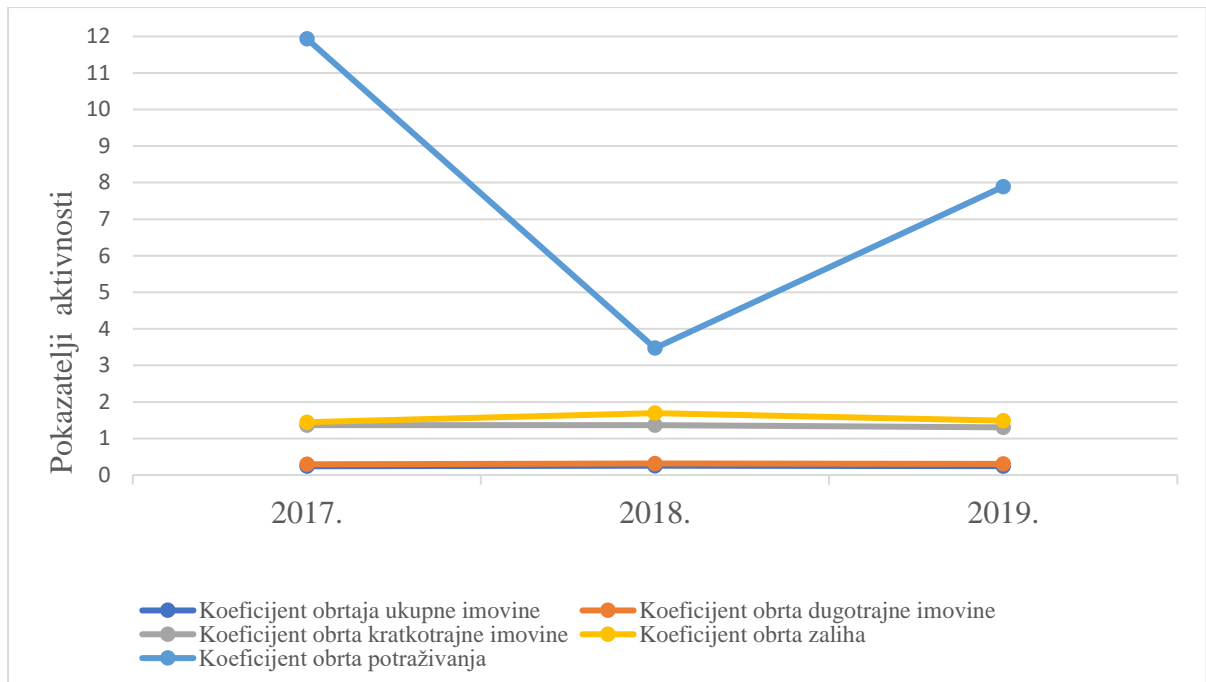
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,3055	1,3625	1,3666
Koeficijent obrtaja zaliha	1,4844	1,6944	1,4469
Koeficijent obrtaja potraživanja	7,8861	3,4732	11,9353

(Izvor: obrada autora prema podacima računa dobiti i gubitka i bilanca poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

Koeficijenti obrtaja ukupne i dugotrajne imovine te obrtaja zaliha bilježe tendenciju rasta u 2018. godini nakon koje ponovno padaju. To ujedno znači i da je vrijeme trajanja obrtaja pojedinog koeficijenta u 2018. najkraće. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine je najveći u 2017. godini kada je zabilježen najmanji iznos ostvarenih prihoda u promatranom razdoblju. Nakon 2017. godine opada te se vrijeme obrtaja time povećava. Koeficijent obrtaja zaliha varira iz godine u godinu, no najniži je 2017. godine što ujedno i znači najdulje vrijeme obrtaja koje nije pogodno za poslovanje poduzeća. Posljednji, koeficijent obrtaja potraživanja 2017. godine doseže najvišu vrijednosti zbog najviše vrijednosti prihoda od prodaje, a najmanje potraživanja u promatranom razdoblju. Nakon spomenute godine naglo opada te 2019. godine ponovno raste.

Grafikonom 4 prikazano je kretanje omjera aktivnosti poduzeća Borovo d.d. u proučavanom razdoblju.

Grafikon 4. Kretanje pokazatelja aktivnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine

(Izvor: obrada autora prema podacima računa dobiti i gubitka i bilanca poduzeća Borovo d.d. dostupnim na službenoj stranici Fine)

6. Zaključak

Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i prometu poduzeća. Izvor su informacija neophodnih za kvalitetno poslovno odlučivanje stoga su od velikog značaja za poduzeće. Analizirajući račun dobiti i gubitka, bilancu i izvještaj o novčanom toku metodama horizontalne i vertikalne analize dana je ocjene uspješnosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. Također, izračunom i analizom financijskih pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti i aktivnosti utvrđena je sigurnost poslovanja poduzeća u razdoblju od 2017. do 2019. godine.

Borovo d.d. je jedan od najvećih proizvođača obuće u Hrvatskoj. Kroz dugi niz godina se susreće se sa brojnim izazovima od kojih je najveći Domovinski rat koji nanosi veliku štetu poduzeću razarajući proizvodne pogone i premještajući poslovanje na drugu lokaciju. Poduzeće se uspijeva oporaviti te nastaviti s radom na tržištu velike konkurencije koja također nosi svoje izazove.

Analizirajući financijska izvješća poduzeća u promatranom razdoblju, Borovo d.d. neuspješno odgovara na izazove tržišta 2017. godine kada ostvaruje visoki gubitak od -15 883 490 kuna koji prenosi u sljedeću godinu. Razlog leži u ostvarivanju niskih poslovnih i financijskih prihoda uspoređujući ih s rashodima. Ukupni prihodi i rashodi poduzeća variraju iz godine u godinu. Likvidnost poduzeća je niska iste godine te se time javlja nesigurnost vraćanja obveza, s druge strane razina zaduženosti je visoka i poduzeće se većinski financira iz tuđih izvora. Usprkos visokom gubitku 2017. godine poduzeće se oporavlja te sljedeće, 2018. ostvaruje dobit u iznosu od 5 964 421 kuna koju održava i 2019. godine, no u manjem iznosu od 162 174 kuna. Stoga, postavljena istraživačka hipoteza koja glasi „Poduzeće Borovo d.d. ostvaruje rastuću dobit u razdoblju od 2017. do 2019. usprkos jakoj konkurenciji na tržištu“ je odbačena. No, s druge strane, likvidnost poduzeća je rastuća u narednim godinama, nasuprot zaduženosti koja opada što ukazuje na bolju financijsku situaciju i veću sigurnost poslovanja. Također važno je istaknuti da poduzeće u posljednje dvije godine posluje pozitivno uspijevajući podmiriti visoki gubitak ostvaren 2017. godine.

Pandemija nastala na globalnoj razini zbog virusa COVID-19 u 2020. godini donosi brojna privremena zatvaranja prodavaonica te time i pad prodaje koji će zasigurno ostaviti utjecaja na poslovanje poduzeća u narednom razdoblju.

Literatura

1. Bešvir, B. (1998). Čuvajte se mačka u vreći ili kako čitati financijske izvještaje. Zagreb: Data press
2. Borovo d.d. (2017). Priča o nama. Dostupno na : <https://www.borovo.hr/hr/o-nama/prica-o-nama/> [pristupljeno 18.lipnja 2021]
3. Borovo d.d. (2017). Povijest. Dostupno na : <https://www.borovo.hr/hr/o-nama/povijest/> [pristupljeno 18.lipnja.2021]
4. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža (2021) Borovo. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=8842> [pristupljeno 20.lipnja 2021]
5. Van Horne, J. C., Wachowicz, J.M. (2014). Osnove financijskog menadžmenta. Zagreb: Mate d.o.o.
6. Vukanović K. (2014). „„Batina“ tvornica i naselje u Borovu kraj Vukovara. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/271865> [pristupljeno: 20.lipnja 2021]
7. Moj bankar. (2021). Analiza financijskih izvještaja., Dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/A/Analiza-financijskih-izvje%C5%A1taja> [pristupljeno: 25.lipnja 2021.]
8. Novak, B. (2002). Odlučivanje u financijskom upravljanju. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku
9. Poslovna.hr - Bisnode d.o.o. - Poslovna Hrvatska (2021). BOROVO d.d., Dostupno na: <https://www.poslovna.hr/lite/borovo/360406/subjekti.aspx?AspxAutoDetectCookie-Support=1> [pristupljeno 20.lipnja 2021.]
10. Službena stranica Fine, RGFI – javna objava. Dostupno na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do> [pristupljeno 15.lipnja 2021.]
11. Szabo, J. (2020.) Utjecaj industrije Borovo na razvoj Grada Vukovara, Završni rad. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:217:036944> [pristupljeno: 01.srpnja 2021]
12. Šojat, L. (2021). Borovo d.d. Dostupno na : <https://tehnika.lzmk.hr/borovo-d-d/> [pristupljeno 23.lipnja 2021.]
13. Zakon.hr. (2020.). Zakon o računovodstvu. NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu> . [pristupljeno: 28.lipnja 2021.]
14. Žager K., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., Žager, L. (2017.) Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

Popis tablica

Tablica 1. Račun dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	8
Tablica 2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	11
Tablica 3. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	12
Tablica 4. Bilanca poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	13
Tablica 5. Horizontalna analiza bilance poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	17
Tablica 6. Vertikalna analiza bilance poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	19
Tablica 7. Izvještaj o novčanom toku poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	21
Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. u razdoblju od 2017. do 2019. godine	24
Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	26
Tablica 10. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	28
Tablica 11. Pokazatelji aktivnosti poslovanja poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	30

Popis grafikona

Grafikon 1. Kretanje pokazatelja likvidnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	25
Grafikon 2. Kretanje pokazatelja aktivnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	27
Grafikon 3. Kretanje pokazatelja profitabilnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	29
Grafikon 4. Kretanje pokazatelja aktivnosti poduzeća Borovo d.d. za razdoblje od 2017. do 2019. godine	31